

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گفت و گو با نویسنده سریال انیمیشن سفرهای سعدی

به داشته‌های خود بی تفاوتیم

و مهمترین آنها در این سریال، شخصیت سعدی به عنوان یک چهره آشنا با مخاطب بود که بدون کوچکترین تحریفی به تصویر کشیده شده است. **برخی از قسمت‌ها صحنه‌ها اکشن خوبی دارند و زد و خورد‌ها بسیار طبیعی به نظر می‌رسند که معمولاً در کارهای ایرانی کم دیده می‌شوند. این موارد در متن بوده یا کارگردان با تقلید از کارهای خارجی و دیدن انیمیشن‌های شبیه انجام داده است.** تمام مواردی که در سریال می‌بینید همه در متن بوده و جالب است بدانید که متن‌ها دو کپیاز شده به تهیه‌کننده تحویل داده شده‌اند. از اتفاق، بنده با وجودی که کارگردانی سینما خوانده بودم دوره کامل مایا را گذراندم تا بتوانم فیلمنامه دکوپاژ شده قابل اجرا بنویسم چرا که در شهرستان مشکلات از متن تا اجرا وجود داشت و کارگردان آن‌ها را به دلیل ناآشنایی بنده با تکنیک‌های تولید انیمیشن می‌دانست که برای رفع آن دوره گذراندم هر چند خیلی تفاوت مشهودی را پیدا نکردم. جدا از این موارد تیم تولید حرفه‌ای و مستعدی به صورت دلی و با کمترین حقوق ممکن و بهترین کیفیت موجود کار را انجام دادند چرا که بودجه منطبق با سال ۱۳۹۲ بود و با توجه به اینکه تورم چند سال اخیر شدت زیادی دارد تهیه سریال با آن بیشتر نوعی معجزه به نظر می‌رسد.

در پایان مطلبی باقی مانده بفرمایید.

به عنوان عضو کوچکی از خانواده ادبیات و سینمای کشور پرستی دارم که چرا کارهای خوب و استعداد‌های درس پس داده در جهت تولیدات سالم و خوب و پر مخاطب حمایت نمی‌شود؟ چرا آن‌ها را می‌کنند تا در بازار پر تولید جهانی جذب شرکت‌های خارجی شوند و درآمد دلاری حس قدرشناسی به آنها بدهد؟ منظورم فقط حمایت مالی نیست که در جای خود لازم است بلکه حمایت معنوی هم صفر است. همین سفرهای سعدی توانسته بسیاری از نوجوانان و حتی بزرگترها را پای تلویزیون بنشانند و درس خود را پس داده است. باین حال حتی یک خبر از سوی سیمیا که سریال متعلق به خودش است منتشر نشده است. این موضوع هم سابقه تاریخی دارد و متأسفانه به داشته‌هایی که داریم بی تفاوتیم. همین‌طور پیش برود لازم نیست تلویزیون برنامه‌سازی داشته باشد و بچه‌های ما همان بتمن و مرد عنکبوتی و دختر کفش‌دوز کی و امثالهم را الگوهای همیشگی خود خواهند کرد. اصباحیر

خیر. از اتفاق کاملاً بی‌وفا هستند! به نوعی اقتباس آزاد از متن سعدی را تشکیل می‌دهند. با توجه به اینکه برخی موارد نظیر جبرگرایی مطلق یا مشارکت اجتماعی زنان در جامعه در طول تاریخ، تغییرات بسیاری داشته است، پی‌رنگ اصلی؛ یعنی زمانه سعدی و مکان‌هایی که با گذاشته حفظ شده و تغییر نکرده‌اند اما شخصیت‌های مختلفی برای ایجاد جذابیت دراماتیک آفریده شده و حوادث فرعی زیادی خلق شده که کمک کرده مخاطب با داستان ارتباط بگیرد. حتی در برخی قسمت‌ها نظیر درخت آرزو که نقد خرافه‌گری و فال‌بینی و از اتفاق دو قسمتی و نزدیک به ۲۵ دقیقه است، فقط از پی‌رنگ و اشاره شیخ اجل به درختی که در یکی از سفرها می‌بیند و مردم پس از آرزو کردن در پای آن نخ می‌زنند اشاره‌ای کرده می‌زنند گرفته شده و باقی همه از تخیل نویسنده است.

فکر نمی‌کنید این موضوع برای کسانی که اطلاعات و علاقه به سعدی دارند موجب دلزدگی شود؟

اصلاً! چون یکی از آنها بنده هستیم. از طرفی از زمان پخش بازخوردهای خیلی خوبی از کار گرفتیم و حتی در آنها بزرگترهای خانه هم اعلام کرده بودند که کنار فرزندان به تماشا می‌نشینند و برایشان جذاب است.

اقتباس آزاد یکی از انواع اقتباس موفق امروزی در جهان است که به خوبی جواب می‌دهد چرا که به دلیل ایجاد همذات‌پنداری در مخاطب وی را با اثر همراه می‌کند به شرط آنکه جای آشنایی پنداری، آشنایی‌زدایی منفی نکند. به عبارتی دیگر موارد اصلی متن مورد اقتباس را تغییرات بنیادی ندهد تا مخاطب نتواند با آن ارتباط بگیرد و این موضوع به ویژه در شخصیت‌پردازی‌ها خیلی مهم است. برای مثال در آخرین اقتباس آزاد سیندرلا و مرد عنکبوتی هر دو شخصیت تبدیل به سیاهپوست شده‌اند و برای همین این انیمیشن‌ها اقبال پیدا نکردند چرا که تصاویر ذهنی آشنا با مخاطب را به کل پاک کرده‌اند. اما در سری جیمز باند‌ها با وجود تغییر هفت‌بازیگر مختلف از ابتدا تا حال خصوصیات مشترک آنها از سردی چهره گرفته تا لودگی و سرسختی گرفته تا ابزارهای جاسوسی و دشمنان اصلی و... حفظ شده‌اند و این می‌شود که مخاطب همه را قبول می‌کند و برایش جذاب است.

پس خیلی از موارد جزئی هستند که باید در اقتباس آزاد رعایت شوند

«سفرهای سعدی» سریالی انیمیشنی در دو فصل ۱۳ قسمتی است که به طریقه سه بعدی و با تکنیک‌های روز انیمیشن‌سازی به تهیه‌کنندگی الهام نادری فرید تولید شده و این روزها در حال پخش از شبکه پویاست. در داستان‌های این سریال که برگرفته از آثار سعدی است سعی شده معضلات روز اجتماعی مورد دغدغه نسل جوان و نوجوان با رویکرد خرافه پرستی، اخلاق، وطن پرستی، وجدان، امانتداری و موضوعاتی دیگر از این دست در قالبی بومی و با تمهیدات جذاب انیمیشن نقد و بررسی شود. عباس کریمی عباسی شاعر، نویسنده و پژوهشگر ادبی که در کارنامه کاری خود بیش از سی کتاب تألیفی و ترجمه دارد سرپرست نویسندگان این سریال است که سرپرستی نویسندگان فیلمنامه یک فصل از شهرستان و مجموعه نوری و خاتون رادر کارنامه خود دارد. با وی پیرامون متن این سریال و زندگی و زمانه سعدی به گفت‌وگو نشستیم.

برای شروع از پیوستن به تیم تولید بگویید.

تولید سفرهای سعدی از سال ۱۳۹۲ دو بار با دو تهیه‌کننده مختلف شروع شده اما در ابتدای راه به دلایلی رها شده بود. تهیه‌کننده فعلی که در سال ۱۳۹۸ کار را به دست گرفت به دلیل آشنایی با کارهای قبلی بنده و اینکه در ادبیات و سینما فعالیت توأمان داشتم دعوت به کار کرد و به دلیل علاقه زیادی که به حضرت سعدی به عنوان قله ادب فارسی دارم بدون فوت وقت پذیرفتم. شش ماه تحقیقات مختلف با مشاوره از برخی استادان عزیزم انجام شد و به تجربه و تحقیقات شخصی که داشتم افزودم که ما حاصل آن سفرهای سعدی در حال پخش شد.

سعدی داستان‌های بسیاری از سفرهای دور و دراز خود دارد. برای انتخاب ۲۶ داستان از بین آنها چه معیارهایی داشتید؟

در آغاز کار بسیار سختی بود که با محدود کردن معیارها به راحتی انجام شد. به روز بودن موضوع داستان، اخلاق‌گرایی، جذابیت محتوا برای مخاطب امروزی به ویژه نسل جوان و قابلیت دراماتیک آنها از موارد اصلی برای گزینش اولیه بود که منجر به انتخاب حدود شصت داستان شد.

آیا داستان‌ها کاملاً به متن اصلی وفادارند؟

فرهاد قائمیان
وحید رهبانی
مهدی حسینی‌نیا
مجید نوری
امیر نوری
نازنین فراهانی
EXPEDENCY
تولید و نظارت بر محتوا
حسین دارابی
تهیه و تدوین
محمدرضا شفا

اکران در سینماهای سراسر کشور

